

SCI-CONF.COM.UA

**SCIENCE AND INNOVATION
OF MODERN WORLD**

**PROCEEDINGS OF X INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JUNE 15-17, 2023**

**LONDON
2023**

SCIENCE AND INNOVATION OF MODERN WORLD

Proceedings of X International Scientific and Practical Conference

London, United Kingdom

15-17 June 2023

London, United Kingdom

2023

UDC 001.1

The 10th International scientific and practical conference “Science and innovation of modern world” (June 15-17, 2023) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2023. 628 p.

ISBN 978-92-9472-194-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Science and innovation of modern world. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/x-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-innovation-of-modern-world-15-17-06-2023-london-velikobritaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: london@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 Cognum Publishing House ®

©2023 Authors of the articles

64. *Полякова Г. П., Косар Д.* 366
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ КУРСАНТАМИ ВВНЗ
65. *Федчишин О. М., Шандрук Т. А.* 371
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ФІЗИКИ
66. *Шимко М. Ю., Даниляк Т. В., Євламнієва С. Г., Малик Л. Б., Жепецька А. М.* 379
ВПЛИВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
67. *Штельмах Г. Б., Поліщук О. Б.* 387
ПРЕДМЕТНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
68. *Якутіна Т. Г.* 393
ФАХОВО-ОРІЄНТОВАНЕ ЧИТАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

69. *Кормило О. М., Яцків В. В.* 399
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ
70. *Кочубей А. В., Свинарчук О. А.* 404
ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЛІДЕРА У СФЕРІ БІЗНЕСУ
71. *Мельничук М. М.* 408
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ АДИКЦІЙ ПІДЛІТКОВОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ МОЛОДІ
72. *Несправа М. В.* 414
СУТНІСТЬ ДОБРА І ЗЛА У ТВОРЧОСТІ ВІКТОРА ФРАНКЛА
73. *Олексюк В. Р., Тарєєва Ю. М.* 421
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГЕНДЕРНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

SOCIOLOGICAL SCIENCES

74. *Gladysz M. O.* 427
SOCIAL DESIGN AS AN EFFECTIVE MEANS OF SOLVING SOCIAL PROBLEMS OF UKRAINIAN COMMUNITIES

JOURNALISM

75. *Поліщук Н. В.* 431
РОЛЬ ВІЗУАЛЬНОЇ НОВЕЛИ У ФОРМУВАННІ МЕДІАГРАМОТНОСТІ ПІДЛІТКІВ

**ФАХОВО-ОРІЄНТОВАНЕ ЧИТАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ
НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ**

Якутіна Таміла Георгіївна,

ст.викладач

Державний медико-фармацевтичний університет

м. Запоріжжя, Україна

Анотація: Читання розглядається як одна з основних стратегій навчання української мови як іноземної у медичному виші. Звертається увага на питання про роботу над комплектацією та добіркою найбільш ефективних для набуття мовленнєвої компетенції студентами видів читання..

Ключові слова: українська мова як іноземна, навчання, фахове читання, види, тексти, мовленнєва компетеція.

Сьогодні, як і завжди, у суспільстві цінуються ті фахівці, які широко обізнані у професії, постійно удосконалюють свої фахові знання, володіють професійною культурою. Насправді це є в складовими професійного успіху. Для задоволення потреб в отриманні сучасної інформації сучасний лікар має добре володіти не лише рідною, а й іноземними мовами.

У зв'язку з цим розглядається дуже важливе питання - навчання іноземних студентів медичного університету української мови як іноземної, а саме слід виділити навчання професійно-орієнтованому читанню з максимальним розумінням інформації спеціального характеру.

Мета статті – розглянути читання як одну з основних стратегій навчання української мови як іноземної у медичному виші та дібрати найбільш ефективні для її вивчення і удосконалення види читання на кафедрі мовної підготовки.

На сучасному етапі розвитку людства, вдосконалення науки і техніки, інтернет технологій та можливостей отримання інформації з різних джерел, як то відеофільми чи аудіо тексти, читання все ж таки залишає за собою провідну

роль у сфері комунікативно-інформаційної діяльності людини та є першоджерелом тієї чи іншої новини.

Студенти – медики, навчаючись в українському виші, опановуючи медичні спеціальності, отримують багато навчально-фахово інформації у друкованому вигляді в тому рахунку. Тому володіння різними стратегіями читання є дуже важливим і незамінним серед чотирьох видів мовленнєвої діяльності у навчанні студентів української мови як іноземної.

На заняттях у медичному університеті викладачі кафедри мовної підготовки намагаються завжди визначити та правильно застосовувати види читання, етапи їхнього введення, всі види до-, при- та післятекстових завдань у навчальному курсі «Українська мова як іноземна»

Питанням навчання читанню іноземних студентів–нефілологів опікувались багато дослідників, проте його актуальність має сенс і наразі, тому що рівень володіння уміннями і навичками роботи з текстом студентів-медиків не завжди є достатнім та не відповідає сучасним вимогам.

Як, на нашу думку, головними недоліками організації мовленнєвої підготовки іноземних студентів у медичному виші є брак часу, що відводиться на вивчення української мови, низький рівень мовленнєвої компетенції майбутніх студентів, а також необхідність пошуку, удосконалення та бездоганного володіння методикою, що враховує міждисциплінарні зв'язки та підготовку студентів-медиків. Тому у даний час все більше уваги приділяється питанням, коли навчання української мови як іноземної має відбуватися у тісній взаємодії з іншими фаховими дисциплінами, а читання навчально фахової літератури розглядається як одне із важливих джерел отримання новітньої інформації спеціального характеру, що сприяє підвищенню рівня як мовленнєвої так і загальної фахової компетенції.

У методиці узвичаєно поділяти основні види мовленнєвої діяльності на продуктивні (говоріння та письмо) і рецептивні (аудіювання та читання). Продуктивні види мовленнєвої діяльності спрямовані на відтворення і повідомлення інформації, а рецептивні на її отримання та прийом.

Звичайно, що жоден із видів мовленнєвої діяльності не може самостійно вивчатися, а лише у комплексі з іншими. Специфіка навчання української мови як іноземної у медичному виші полягає в орієнтації на професійні потреби майбутніх лікарів, які переважно пов'язані з необхідністю читати спеціальну медичну літературу та документи, спілкуватися із українськими колегами на професійні теми.

Викладачами кафедри мовної підготовки ЗДМФУ всебічно враховуються потреби майбутніх медиків : програма з дисципліни «Українська мова як іноземна» для першого, другого та третього курсів навчання розроблена з урахуванням усіх вимог та на підставі примірної програми навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» Міністерства освіти України та з урахуванням «Загальноєвропейських компетенцій володіння іноземною мовою...» Весь навчальний процес зорієнтований на формування мовленнєвої компетенції завдяки розвитку та вдосконаленню умінь та навичок з основним наголосом на роботу з навчально-фаховими текстами.

Говорячи про читання як мовленнєву діяльність, буде не зайвим нагадати про відомі різні спроби класифікації видів читання, в залежності від цільності, яку ставили. Так, виділяють аудиторне та позааудиторне – як домашнє завдання, зі словником і без словника, самостійне або групове, підготовлене - непідготовлене (згідно умов виконання), з перекладом та без перекладу (за психологічними особливостями їх сприйняття), екстенсивне - інтенсивне (за великим обсягом кількістю прочитаного), екскурсивне та дискурсивне (різний ступінь розуміння), професійне читання аналітичне та синтетичне (за психологічними особливостями їх сприйняття), а також критичне, референтне, інформаційне (інформативне) та ін.

На сьогоднішній день загальноновизнаною є класифікація видів читання, залежно від поставленої цілі читання. Згідно класифікації професорки Фоломкіної С.К. виділяють такі 4 види читання: вивчаюче, ознайомлювальне, переглядове та пошукове.

Для немовного вишу достатньо обмежитися цими чотирма видами

читання, тому що вони можуть достатньо задовольнити практично всі запити фахівців у процесі отримання ними необхідної інформації з друкованого тексту.

Ознайомлювальне читання можна ще назвати пізнавальним читанням, при якому предметом уваги того, хто читає, стає весь мовний твір (книга, стаття, оповідання). Ознайомлювальне читання – це читання мовчки без вказівки на обов'язкове використання здобутої інформації. Для нього характерний високий темп, точність розуміння змісту та виділення найбільш суттєвих деталей. При такому читанні необхідно визначити тему, проблеми та головну думку.

Об'єм розуміння прочитаного визначається у межах 70–75 % – 100 % фактів, що містяться у тексті, включаючи всі основні; при цьому розуміння основної інформації – точне, другорядної – правильне, не спотворене. Пошукове читання спрямоване на знаходження у тексті конкретної інформації – визначень, формулювань, цифрових чи інших даних тощо, про яку читачеві відомо з інших джерел, що вона міститься у цій книзі, статті.

Оглядове читання передбачає отримання загального уявлення про матеріал, про тему та низку питань, що розглядаються у тексті. При оглядовому читанні добираються декілька тематично пов'язаних текстових матеріалів та створюється ситуація огляду. Навчальні завдання спрямовуються на формування навичок та умінь орієнтуватися у логіко-смісловій структурі тексту, отримувати та використовувати матеріал тексту як джерело інформації для конкретного комунікативного завдання

Вивчаюче читання передбачає максимально повне і точне розуміння всієї інформації, що міститься у тексті, і критичне її осмислення. Об'єктом «вивчення» при такому читанні є інформація, що міститься у тексті. Його завданням є також формування вміння самостійно долати труднощі у розумінні тексту. Після вивчаючого читання студенти мають повністю (100%) та точно розуміти, про що йдеться у тексті. Це стосується як основної, так і другорядної інформації.

Специфіка спілкування при навчанні читання відрізняється характером

взаємодії: при навчанні читання контакт здійснюється за допомогою письмових та усних дотекстових завдань, різноманітних інструкцій, вказівок, коментарів до тексту. Завдання, інструкції, тести та ключі для самоконтролю складаються викладачем із певною методичною метою. За їх допомогою викладач керує розумінням тексту студентами, дає йому оцінку, інтерпретує відповідним чином його розуміння та зміст.

Однак це не означає, що навчання читанню переважно виключає спілкування студентів та викладача. Відомо, що навчання читання поєднується з навчанням говорінню з опорою на текст, а тому, і педагогічне спілкування у процесі навчання читанню має включати складатися з активностей, властивих як читанню, так і говорінню, письму та аудіванню.

Важливого практичного значення набуває розробка системи методів навчання читанню фахових текстів іноземними студентами університету. Одним із способів вирішення проблеми інтенсифікації мовної підготовки іноземних студентів є поступове збільшення необхідного обсягу навчально-фахової лексики, термінології, мовних кліше, та їх ефективне засвоєння.

Як оптимальні способи формування міцної лексичної бази для читання медичних фахових текстів використовуються навчальні, частотні словники, системне пред'явлення термінологічної лексики, навчання здогадці без словника.

Отже, можна зробити висновок, що у системі навчання української мови як іноземної у медичному виші для формування у студентів необхідних мовленнєвих фахових компетенцій, що забезпечують здатність породжувати та адекватно інтерпретувати інформацію українською мовою у процесі здійснення навчальної діяльності, важливе місце має займати навчання читання текстів за фахом. Читання є однією з основних стратегій навчання української як іноземної мови у закладі вищої освіти. Тому, щоб майбутній фахівець міг своєчасно отримувати новітню інформацію у сфері своєї професійної діяльності, викладачам при підготовці та розробці методичних матеріалів курсу

навчання необхідно приділяти особливу увагу розвитку саме тих видів читання, які відповідають його потенційним потребам, а саме – переглядове, ознайомлювальне, вивчаюче (детальне).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.17.2014 № 1556-VII, зі змінами. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 9.01.2007 № 537-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16>.

3. Kurzdarstellungen zur Europäischen Union; Europäisches Parlament SPRACHENPOLITIK. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.europarl.europa.eu/erpl-app-public/factsheets/pdf/de/FTU_3.6.6.pdf

4. З. Зимняя И. А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке. М.: Просвещение, 1985.

5. Фоломкіна С. К. Навчання читання іноземною мовою в немовному вузі: навч. посібник для вчнів/С. К. Фоломкіна. - М.: Вища школа, 1987. - 180 с.

6. Дроздова І. П. Критерії добору текстів для навчання професійного мовлення студентів нефілологічного профілю у ВНЗ. Викладання мов у вищих навчальних закладах на сучасному етапі. Харків, 2010. С. 69–76. 5.

7. Златів Л. М. Комплексний підхід до роботи з науково-навчальним текстом у курсі практикуму з української мови. "Українська мова і література в школі. 1999. № 3. С. 9–53.